

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Plats och tid Centrumhuset, Högholmen, onsdag 2018-09-26, kl. 08:15-12:15,
13:00-15:40

Beslutande Anne-Marie Petersson
Birthe Hellman
Sten-Inge Kedbäck
Anne Kolni, tjugers

Övriga deltagande Se sidan 2

Utses att justera Sten-Inge Kedbäck

Justeringens plats och tid Miljö- och byggnadsnämndens expedition, Henån,
tisdag 2018-10-02, kl. 15:00

Sekreterare ..... Paragraf 129-148
Mariethe Bergman

Ordförande .....
Anne-Marie Petersson

Justerare .....
Sten-Inge Kedbäck

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Miljö- och byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum 2018-09-20

Datum för anslags uppsättande §§ 129-148 2018-10-03 Datum för anslags nedtagande §§ 129-148 2018-10-24

Förvaringsplats För protokollet Miljö- och byggnadsnämndens expedition, Henån

.....
Mariethe Bergman

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Övriga deltagare:

Simon Sällström, tf. chef sektor Miljö och Bygg
Arne Hultgren, miljöchef §§ 129-
Mariethe Bergman, nämndsekreterare
Ann-Katrin Otinder, HR-chef § 130
Andreas Höglind, miljö- och hälsoskyddsinspektör §§ 132-134
Carolina Theen, miljö- och hälsoskyddsinspektör §§ 132-134
Anna Ringström, byggnadsinspektör § 135
Ulrika Marklund, miljöstrateg § 136
Elisabeth Karlsson, bygglovhandläggare, § 139
Linn Hermansson, bygglovhandläggare § 140
Ylva Nordström, bygglovhandläggare §§ 141-142
Hans Blohm, stf. räddningschef §143
Benny Benjaminsson, byggnadsinspektör § 143
Sofi Jämtestam, byggnadsinspektör §§ 144-146

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-20

§ 129

Fastställande av dagordning

Dnr MBN/2018:1

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att fastställa dagordningen med följande ändringar och tillägg:

Utgår:

Punkt nr 11 Ström 1:65 2017:1776

Punkt nr 14 Nösund 1:190 2018:209

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

§ 130

Information om arbetssituationen inom Orust kommun

Dnr MBN/2017:198

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

På miljö- och byggnadsnämndens möte 2017-02-16 ställde Birthe Hellman (C) frågor om arbetsmiljöns inverkan på den höga personalomsättningen inom miljö- och byggnadsförvaltningen.

Birthe Hellman ansåg att det finns ett behov att klarlägga arbetsmiljöns eventuella inverkan på personalomsättningen inom byggverksamheten.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2017-02-16, § 30 att nämndordföranden diskuterar frågan vidare med förvaltningschefen.

Miljö- och byggnadsnämnden hade till mötet i september bjudit in HR-chef Ann-Katrin Otinder och fick information om arbetssituationen inom Orust kommun.

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

§ 131**Ekonomirapport, delårsprognos för augusti 2018, miljö- och byggnadsnämndens verksamhet****Dnr MBN/2018:1180****Beslut**

Miljö och byggnadsnämnden beslutar att
anta ekonomiprognos för augusti 2018.

Bakgrund

Uppföljning av driftbudget med prognos för augusti 2018. Målsättningen är att nämndens budget skall vara balanserad och att det inte skall uppstå någon nämnvärd avvikelse.

Uppföljning av verksamheten sker enligt Stratsys verksamhetssystem. Rapportering utförs på aktivitetsnivå, indikatorer, uppdrag, mål och nyckeltal.

Bedömning

Helårsprognosen pekar mot ett mindre överskott om +0,5 mkr. Överskottet avser minskad kostnad med +0,3 mkr mot budget för kulturmiljöplan och avser att en del arbetet med denna faller över till 2019. Miljöenheten prognostiserar minskade personalkostnader om +0,2 mkr mot budget.

Utfall per augusti ger en avvikelse mot periodiserad budget om +1,0 mkr. Detta beror framförallt på minskade personalkostnader på grund av föräldraledighet samt att budget för konsultstöd, förbrukningsinventarier, kurser och resor ännu inte har nyttjats.

Projektanslag för externa statliga anslag, verksamhet 253 (vattenvård i avrinningsområden samt inventering avlopp inom hårt belastade kustområden, inventering av invasiva växtarter) skall vara i balans.

Enligt prognos per augusti förväntas ca +0,2 mkr inte ha förbrukats inom verksamhet 253 vid utgången av 2018.

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

Sektorchef Miljö- och bygg

Miljöchef

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

§ 132

Information om pågående/planerade LOVA-/LONA projekt samt ansökan om statligt miljöstöd från Havs- och vattenmyndigheten, 2018-2021

Dnr MBN/2018:1208

Beslut

Miljö och byggnadsnämnden beslutar

att notera redovisningen och lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2018-02-15, § 24, att ansöka om LOVA-anslag för 2018 samt att projekten fortlöpande skall återrapporteras till nämnden.

Om kommunen erhåller LOVA-/LONA-bidrag så kommer miljö- och byggnadsnämnden att vara redovisningsansvarig vid uppföljning respektive slutredovisningen av tilldelade anslag.

Miljöenheten har som en del av återrapporteringen informerat miljö- och byggnadsnämnden 2018-08-23 om de specifika projekt som beviljats statligt stöd för miljöarbete, LONA (lokalt naturvårdsanslag) och LOVA (lokalt anslag för vattenåtgärder). Länsstyrelsen beslutar om LOVA-/LONA-stöd.

Miljö- och byggnadsnämnden har för ett av projekten ansökt om statligt stöd från Havs- och vattenmyndigheten men ansökan är ännu inte avgjord.

Det ekonomiska stödet kan variera i omfattning och tid (oftast 1-3 år). Normalt gäller 50 % medfinansiering. Kommunens eget arbete räknas in under medfinansiering.

Projekten administreras av sektor Miljö- och bygg och i vissa fall sker arbetet via ansvariga handläggare eller genom konsultmedverkan.

Bedömning

Miljö- och byggnadsnämnden bedömde att det var lämpligt med en översiktlig redovisning över pågående/planerade projekt under 2018-2021. Redovisningen

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

upptar respektive projekts syfte, finansiering, resurser, tid och ansvar.
Sammanställningen framgår av bilagan.

Miljöenheten lämnar en föredragning med en översiktlig redovisning av pågående och planerade specifika projekt med statligt miljöstöd under 2018-2021.

Beslutet skickas till

MBN beredning
Kommunchef
T f Sektorchef
Miljöchef

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

§ 133**Lägesrapport september 2018****Dnr MBN/2016:57****Beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

1. Godkänna redovisningen
2. Tjänstemännen slutredovisar projektet under 2019.

Bakgrund

Miljöförvaltningen på Orust kommun har sedan 2009 arbetat aktivt med att minska närsaltsutsläppen från enskilda avlopp och större lantbruk inom Stigfjordens- och Kalvöfjordens avrinningsområden. I området finns även många mindre lantbruk och hästgårdar som inte inkluderats i tidigare projekt. Dessa verksamheter brukar inte heller omfattas av Greppa näringens rådgivning. Förvaltningen har identifierat ett behov av att även nå ut till dessa verksamheter för att minska närsaltsbelastning till omgivande vattenområde som idag inte uppnår god ekologisk status.

Projektet består av tre delar:

- Ta fram broschyrer för de fyra vattendragen
- Skapa lokala arbetsgrupper med representanter från föreningar, myndighet och experter
- Arrangera 15 träffar där vi tar upp vattendragets värden, vilka åtgärder som kan minska närsaltläckaget, minska markskador m.m.

Tanken är att skapa en stolthet för och ett lokalt engagemang kring det lokala "egna vattendraget". Förhoppningen är att detta resulterar i nya initiativ för konkreta åtgärder.

Projektet är finansierat till 50 % med LOVA-anslag. Kommunens medfinansiering utgörs av arbetstid som tas från planerad tid för tillsyn på mindre lantbruk.

Lägesrapport

Mål	Kommentar
Broschyrer för 4 vattendrag	4 av 4 klara
Arbetsgrupp med föreningar, myndighet och rådgivare	4 av 4 klara
15 träffar	6 träff i fält klara, 1 träff inne klar
Miljö- och lantbruksrådgivare deltar	Vid 6 av 6 träffar
Markägare, mindre lantbruk, hästägare deltar	Vid 6 av 6 träffar.
Information om vattendragets värden	Ja
Information om åtgärder för att minska närsaltsbelastning	Ja
Information fortlöpande på Orust kommuns webbsida	Ja
KS och MBN hålls informerade om projektet	Ja
Vattendragsgrupper för fortsatt arbete bildat	1 grupp för Varekilsån är bildad

Kvar att göra

Under hösten planeras uppföljande inomhusträffar för resterande vattendrag. Ett par lite större brukare som inte fångats upp i projektet ska få rådgivning separat. Det kan eventuellt finnas pengar kvar i projektet för ytterligare ett par träffar under 2019. Bland annat har inte särskilt många hästägare deltagit i träffarna och en tanke finns om att få kontakt med fler genom ridklubben.

2019 ska projektet slutredovisas och i samband med det kommer en slutredovisning även att göras för nämnden.

Kommunen har erhållit LONA-medel för ett nytt projekt i området där vi kommer att använda oss av de projektgrupper och andra kontakter vi knutit genom detta projekt.

Beslutet skickas till

Arkivet

§ 134**Återrapportering, LONA-finansierat projekt Våtmarker i 8+fjordar****Dnr MBN/2018:510****Beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

1. Sektor miljö- och bygg går vidare med att genomföra projektet enligt tidsplan.
2. Notera informationen och att lägga den till handlingarna.

Bakgrund

Projektet beskrevs i detalj för nämnden i april, i samband med ansökan om bidrag. Projektet är en fortsättning på rådgivningsprojektet för lantbrukare, ”Vattenvård i lokala avrinningsområden”. Det projektet syftade till allmän miljörådgivning samt dialog och diskussion kring lokala problem för jordbruket och för vattenmiljön. Nu är det dags att ta nästa steg mot konkreta åtgärder.

Detta projektets syfte är att lokalisera var olika vatten- och naturvårdande åtgärder är lämpliga att genomföra. Åarna ska ses som en helhet så att rätt åtgärd görs på rätt plats. De riktade åtgärderna ska vara sådana att de ger ett jämnare flöde i vattendragen, ökad produktion på jordbruksmarken, ökad biologisk mångfald och minskad närsaltbelastning i åarna. Målet med projektet är att åstadkomma ett underlag med förslag till åtgärder. Dessutom ska 3-5 olika redan identifierade åtgärder genomföras direkt, för att tjäna som goda exempel inför kommande åtgärder.

LONA-projektet har beviljats med 977 000 kronor för Orusts delprojekt, där kommunens medfinansiering är i form av arbetstid motsvarande 123 104 kronor. Bidrag söktes med 1 083 000 kronor, men länsstyrelsen bedömde att alla utom en av de konkreta åtgärderna (goda exemplen) var för vagt beskrivna för att kunna tilldelas medel.

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Bedömning

Även om inte medel beviljats till alla sökta ”goda exempel” är bedömningen att projektets mål kan nås. Det pågår diskussioner med 8+fjordar om att beställa en mer preciserad beskrivning av de icke-beviljade åtgärderna. Därefter går det att göra en kompletterande LONA-ansökan för att integrera dessa i projektet.

Arbetstid till projektet tas från planerad tid för tillsyn av mindre jordbruk.

Ett av projektets mål är att identifiera lämpliga platser för åtgärder som kan balansera vattenflöden i vattendrag. Västerviks kommun har i år fått över 16 miljoner kronor för att genomföra sådana åtgärder på identifierade platser. Sektorn bedömer att det finns stora möjligheter att kunna genomföra den här typen av åtgärder och att miljövinsterna på Orust kan bli betydande.

§ 136**Information om yttrande över förslag till Havsplan för Västerhavet****Dnr MBN/2018:1200****Beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att notera informationen och lägga yttrandet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Havs-och vattenmyndigheten önskade i remiss daterad 2018-02-15 synpunkter på förslaget till statlig havsplan för västerhavet.

Havs-och vattenmyndigheten har uppdraget att ta fram havsplaner för Sveriges territorialvatten och ekonomiska zon. Det är första gången som Sverige tar fram sådan här planer. Det ska bli tre planer för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet.

Remissen gällde Västerhavet där förslaget bygger på en lång tids dialog med bland annat myndigheter, branscher, kommuner och forskning. Arbetet med ny havsplan följer en dialogform i tre steg där remissen är del två. Dialogen kommer att fortsätta till 2019 då Havs-och vattenmyndigheten kommer att lämna ett lagförslag till regeringen.

Havsplanen ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. Den ska förena näringspolitiska mål, sociala mål och miljömål. Havsplanen innehåller vägledning om mest lämplig användning. Den eller de användningar som anges i ett område har företräde framför andra användningar. I nästan hela havet bedöms användningar kunna samsas om de anpassar sig till varandra. På vissa platser bedöms användningar inte kunna samsas och föreslås då inte.

Havsplanen anger sju användningar i Västerhavet: attraktiva livsmiljöer, energiutvinning, försvar, generell användning, natur, sjöfart och yrkesfiske. Havsplanen anger också områden där särskild hänsyn ska tas till höga naturvärden eller till totalförsvarets intressen.

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Förslag till användningar grundar sig på avvägningar och en lämplighetsbedömning utifrån läge, beskaffenhet och behov. Riksintressen och andra allmänna intressen är viktiga för avvägningen.

Konsekvenserna av havsplanen bedöms utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv. Arbetet med att bedöma konsekvenserna har skett parallellt och integrerat med planeringen. Dessutom analyseras konsekvenserna i en separat miljökonsekvensbeskrivning och en separat hållbarhetsbedömning.

Vårt remissvar är framtaget i samverkan med Tjörns kommun. Det finns flera skäl till denna samverkan som likartade förutsättningar samt samverkan både i KOMPIS-projektet och mellankommunal kustzonsplanering.

Den 29 augusti beslutade Kommunstyrelsen att anta yttrande i sin helhet.

Utredning

Både utgångspunkterna för havsplaneringen och hur planen ska användas är ny kunskap och en ny diskussion, eftersom det är första gången som Sverige gör statliga havsplaner. I det utsända samrådet önskar Havs- och vattenmyndigheten att få svar på tre frågor.

- Hur ser ni på planens ställningstaganden om användning i olika områden?
- Vilka ytterligare konsekvenser, som är relevanta för havsplanering, behöver miljökonsekvensbeskrivningarna och hållbarhetsbedömningarna fånga upp?
- Vilka ytterligare befintliga planerings- eller kunskapsunderlag bör ligga till grund för havsplanerna?

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-08-02

Remiss – förslag till havsplan, Västerhavet daterad 2018-02-15

§ 137

Information gällande ny lag om solfångare och solceller samt riktlinjer

Dnr MBN/2018:1143

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

- 1. Återremittera ärendet till Sektor Miljö och Bygg för att revidera förslag till riktlinjer och göra dem mer lättförståeliga.**

Sten-Inge Kedbäck (MP) föreslår nämnden att återremittera ärendet till Sektor Miljö och Bygg för att revidera förslag till riktlinjer och göra dem mer lättförståeliga.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden lämnade i beslut 2018-08-23 § 104 uppdrag till sektor Miljö och bygg att lämna information gällande ny lag för solfångare och solcellspaneler samt förslag till riktlinjer.

Utredning och bedömning

Den 1 juli 2018 infördes en ny lag i Plan- och bygglagen (PBL) om solfångare och solpaneler. Det saknas rättspraxis i hur den nya paragrafen ska tillämpas och propositionen lämnar inte något uttömmande svar bland annat när det gäller hur en utformningsbestämmelse om röda betongpannor påverkar möjligheten att utföra anläggningarna bygglovsbefriade.

Förvaltningens bedömning är att det finns risk att dessa typer av anläggningar strider mot utformningsbestämmelser om t.ex. röda betongpannor. Trots att en byggnads taktäckningsmaterial finns kvar under anläggningen så har syftet med bestämmelsen gått förlorat då det visuellt upplevs som att byggnadens taktäckningsmaterial är något annat. Åtgärden får inte strida mot detaljplanen och tolkningsansvaret ligger i första hand hos byggherren då det är en åtgärd som inte prövas av nämnden förrän det eventuellt handlar om ingripanden enligt 11 kap. PBL.

Bestämmelser

9 kap. 3c § PBL

Trots 2 § första stycket 3 c krävs det inte bygglov för att på en byggnad montera solcellspaneler och solfångare som följer byggnadens form även om byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt.

Första stycket gäller inte om

1. kommunen enligt 8 § första stycket 9 har bestämt att åtgärden kräver bygglov,
2. åtgärden vidtas på en byggnad eller inom ett bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 §, eller
3. åtgärden vidtas inom eller i anslutning till sådana områden som avses i 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken. Lag (2018:1324).

10 kap. 2 § PBL

Om annat inte särskilt anges i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, ska en åtgärd som avser ett byggnadsverk, en tomt eller en allmän plats genomföras så att åtgärden inte strider mot

1. det lov som har getts för åtgärden, eller
2. om åtgärden inte kräver lov, den detaljplan eller de områdesbestämmelser som gäller för området. Åtgärder som avses i 9 kap. 4–4 c §§ får, trots första stycket 2, strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser.

Förslag till riktlinjer för solfångare och solceller

I vissa fall krävs inte bygglov för att:

- placera solfångare eller solceller på bostadshus eller komplementbyggnad
- placera solfångare eller solceller på marken

Följande kriterier ska vara uppfyllda för att sådana solfångare och solcellspaneler ska vara bygglovsbefriade:

- de ska placeras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial
- de ska följa byggnadens form
- inte monteras på byggnader eller inom bebyggelseområden som är särskilt värdefulla (PBL 8 kap. 13 §)
- att solenergianläggningen inte kräver bygglov enligt den detaljplan som gäller för området
- de måste utföras så att de uppfyller utformningskraven när det gäller god form-, färg- och materialverkan samt kraven på tekniska egenskaper, i den mån det är skäligt med hänsyn till åtgärdens art och omfattning (PBL 8 kap. 1–8 §§)

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Inom detaljplan

Om kriterierna ovan är uppfyllda krävs inom detaljplanelagt område inte bygglov för att montera solpaneler eller solceller på en byggnad som följer byggnadens form även om byggnadens yttre utseende påverkas avsevärt. Åtgärden får dock inte strida mot gällande detaljplan, vilket kan vara att detaljplanen reglerar solenergianläggningar, taktäckningsmaterial eller takfärg m.m.

Byggnader eller inom bebyggelseområden som är särskilt värdefulla i Orust kommun

Inom bebyggelseområden som är utpekade som särskilt värdefulla för kulturmiljövården krävs alltid bygglov för installation av solceller eller solfångare. I Orust kommun gäller detta inom bebyggelseområden som är utpekade som kulturhistoriskt värdefulla i kommunens översiktsplan samt inom de områden som är utpekade som riksintressen för kulturminnesvården.

Det kan även krävas bygglov för byggnader utanför dessa områden om byggnaden har ett kulturhistoriskt högt värde eller ligger i områden som har annan kulturhistorisk värdefull bebyggelse. Även om byggnaden i sig inte har ett utpekad högt kulturhistoriskt värde så kan ändå området som helhet vara kulturhistoriskt intressant, ett exempel på detta kan vara i områden med homogen bebyggelse. Tänk på att bara för att en byggnad eller ett område inte är särskilt utpekad av kommunen kan den eller det fortfarande ha ett högt värde.

Anmälan

Även om en solfångare eller en solcellspanel inte kräver bygglov kan den kräva anmälan. Det kan exempelvis vara om solenergianläggningen berör byggnadens bärande konstruktion eller väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden. En bedömning måste göras i varje enskilt fall.

Beslutet skickas till

Sektor Miljö och Bygg
MBN

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

§ 138

Information från kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2018-09-12 Dnr MBN/2018:1223

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att

1. Lägga informationen till handlingarna
2. Nämnden ska ges fortlöpande information

Anne-Marie Petersson (S) anser det anmärkningsvärt att nämnden inte fått informationen tidigare.

Sammanfattning av ärendet

T.f. Sektorchef Miljö och Bygg, Simon Sällström medverkade på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2018-09-12 med anledning av resursbehov för att klara den lagstadgade tillsynen på sektor Miljö och Bygg.

Miljö- och byggnadsnämnden

2018-09-26

Dessutom behandlade miljö- och byggnadsnämnden 1 förhandsbesked, 4 bygglov och 6 övriga ärenden.
